

ВАСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
BCC - ВКНЗ	03-06-2022

Български институт за правни инициативи
 Ул. Г.С. Раковски 132А, ет. 3, София 1000
 България
 Тел. +359 2 980 80 84
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

Изх. №: ИПСН- 234/030622

ДО

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ВЪПРОСИ

Към кандидатите за членове на Съдийската колегия на ВСС от квотата на съдиите – Антоанета Василева Аргирова, Атанас Стоилов Атанасов, Васил Маринов Петков, Владимир Григоров Вълков, Даниела Божидарова Александрова, Дора Димитрова Михайлова, Иван Георгиев Калибацев, Йордан Минков Дамаскинов, Красимир Димитров Лесенски, Любомир Симеонов Нинов, Мария Кирилова Терзийска, Миглена Тенева Тянкова, Младен Петров Димитров, Татяна Борисова Жилова, Явор Иванов Колев на основание чл. 19, ал. 1 от Правилата за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите (Приети с решение на пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 7/17.02.2022 г.):

ВЪПРОСИ КЪМ ВСИЧКИ КАНДИДАТИ:

1. На какво, според Вас, мислите, че се дължи фактът, че сред номинираните кандидати за членове на СК на ВСС няма съдии от ВКС и ВАС?
2. Една от изключително значимите функции на Съдийска колегия е избирането на административни ръководители. Понастоящем единствените критерии при провеждане на тези процедури, към които членовете на колегията са изрично задължени да се

придържат, се съдържат в разпоредбите на чл. 194б от ЗСВ във връзка с чл. 59, ал. 1 от Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на ~~административни ръководители в органите на съдебната власт и са – професионална~~ подготовка, управленска компетентност и нравствени качества. Смятате ли, че ВСС трябва да приеме допълнителни и по-подробни критерии, по които да се преценяват кандидатите в тези процедури?

3. Настоящият състав на ВСС стана известен с противоречивата си практика по отношение на избора на магистрати на лидерските позиции в системата, което може да се тълкува дори и като уронване престижа, доверието и авторитета на съдебната власт от самия ВСС. Споделяте ли това мнение? Вие лично какво бихте предприели, за да започнете да градите усещане сред съдиите, а и сред обществеността, че само най-почетените и компетентни Ваши колеги ще бъдат избирани да управляват отделните органи на съдебната система?
4. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани избрани за членове на ВСС от Общите събрания на съдии, прокурори и следователи?
5. В обществото трайно битува мнението, че работата на ВСС е непрозрачна въпреки публичността на заседанията на отделните колегии и на пленума. Какво според Вас е довело до това мнение и с какви мерки то може да бъде коригирано?
6. Ако в момента сте член на ВСС, какво би било Вашето гласуване по основанията за освобождаване от длъжност на главния прокурор, представени от министрите Йорданова и Стоилов, които са публично достъпни?
7. Какво е мнението Ви за създаването на критерий, според който влизането в системата на съдебната власт да бъде обусловено от натрупан преди това юридически опит/практика – примерно 5 години?
8. Считате ли, че към настоящия момент има необходимост от конституционни изменения в частта за съдебната власт?
9. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“
10. По какъв начин елементи от концепцията за общностния съд могат да бъдат въведени в българската правосъдна система, според Вас?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ АНТОАНЕТА ВАСИЛЕВА АРГИРОВА:

11. В концепцията си, на стр. 11 посочвате, че промяната на съдебната карта изисква цялостно изменение на административно-териториалното устройство на страната.

Все пак, ако такова не бъде направено, как би трябвало да изглежда промяната на съдебната карта при настоящето административно-териториалното устройство?

12. В концепцията си посочвате, че е необходима ревизия на дейността на предходните два състава на ВСС, чиято цел е да *„... изясни причините за пропуските в работата и да се предприемат действия по отстраняване на зависимостите в работата, провокирани от професионалното ръководство на прокуратурата“*. По каква методология смятате, че може да се извърши тази ревизия и какви резултати очаквате от нея? Може ли да посочите факти в подкрепа на залегналото в цитата твърдение за зависимости на членове на ВСС от ръководството на прокуратурата? Кой следва да извърши една такава ревизия?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ АТАНАС СТОИЛОВ АТАНАСОВ:

13. В концепцията си обръщате значително внимание на възникналите около командироването проблеми, като предлагате и потенциални нормативни решения, които обаче биха могли да бъдат реализирани единствено от законодателя, поради което и Вие смятате, че ВСС трябва да участва активно в този дебат. Как виждате участието на гражданския сектор в дебата за командироването и бихте ли си сътрудничили с неправителствени организации, които работят в правосъдната сфера, за постигане на необходимите законови изменения на ЗСВ?
14. Когато обсъждате електронното правосъдие и съдебната карта, наблягате на необходимостта от изготвяне на анализи и провеждане на работни групи за събиране на мнения от заинтересованите от предстоящите промени страни. Смятате ли, че настоящият състав на СК на ВСС и ВСС като цяло е вземал решенията си по такива въпроси, стъпвайки на достатъчно пълен и професионален анализ, или точно обратното – в отсъствието на такъв?
15. Колко време приблизително би отнела промяната на съдебната карта, според Вас?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ВАСИЛ МАРИНОВ ПЕТКОВ:

16. На стр. 7 от концепцията си заявявате, че смятате, че ВСС може *„... при единомислие да опита да инициира законодателни действия за осъвременяване на материалните закони и изчистване на процеса от никому ненужния формализъм“*. След като законът не дава право на законодателна инициатива на ВСС, не смятате ли, че един такъв опит за инициирането им, би могъл да се тълкува

като противоречащ на принципа за разделение на властите от страна на кадровия орган на съдебната власт?

17. На стр. 4 от концепцията си казвате, че за премиите освен натовареността за съответното ниво, е необходимо да се изчислява и индивидуален корекционен коефициент, който да отразява съотношението между натовареността му и средната натовареност за съответното ниво. Натовареността на съдиите се намалява по конкретни причини – поемане на административни задължения и др. Обсъждали ли сте тази идея с Ваши колеги? Как се възприема?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ВЛАДИМИР ГРИГОРОВ ВЪЛКОВ:

18. В концепцията си казвате, че смятате за грешка възстановените помощни атестационни комисии (ПАК). В аргументите Ви има смисъл, но не смятате ли, че ПАК могат да дадат допълнителна информация относно атестирания съдия, която може да е убягнала или да не е достъпна за КАК. Както и сам казвате, не е възможно да се постигне унификация. По отношение на атестирането тя дори не следва да се постига и в тази връзка е и ролята на ПАК-те.
19. В частта за натовареност от Вашата концепция говорите за *„Периодична преоценка за адекватността на определените времеви стойности на процесуални действия, чиято меродавност обединява мнозинството съдии.“* Как си представяте технологията на една такава оценка – от ВСС ли да се прави, на какъв период от време, какви да са критериите за определяне на времевите стойности конкретните процесуални действия?
20. В края на концепцията си говорите за повишаване на правосъзнанието. В момента гражданското образование е задължително само за учениците, които завършват средното си образование /последните класове/. Смятате ли, че то трябва да стане задължителен предмет и за учениците от основните и средните класове?

ВЪПРОСИ КЪМ ДАНИЕЛА БОЖИДАРОВА АЛЕКСАНДРОВА:

21. На стр. 11 от концепцията си казвате, че за предотвратяване на струпването на голям брой дела в най-големите съдилища се изискват законови промени. Можете ли да конкретизирате какви са необходимите нормативни изменения, за които говорите?
22. На стр. 12-13 отбелязвате, че е необходимо да се вземат мерки за оптимизирането на съдебната администрация и посочвате като такава обучението за повишаване на квалификацията на съдебните служители. Какви други мерки би могъл да предприеме следващия ВСС за оптимизиране на съдебната администрация?

ВЪПРОСИ КЪМ ДОРА ДИМИТРОВА МИХАЙЛОВА:

23. В частта, в която засягате темата за промяната на съдебната карта, обръщате внимание на значението на районните съдилища за малките населени места и общностите им, като отбелязвате, че дебатът не може да остане строго професионален, а трябва да включва и обсъждане на социалните ефекти за гражданите от реформата. Според Вас, при реформирането на съдебната карта, какъв е балансът, който трябва да се търси, между интересите на съдебната система, която се стреми към оптимизация, и тези на гражданите, които се нуждаят от достъпно правосъдие?
24. Отбелязвате, че част от усилията за поддържане на среда, в която съдиите правораздават независимо, се свежда до способността да бъдат идентифицирани рисковете от влияние. Как оценявате предприетите мерки от настоящия ВСС за борба срещу корупцията в съдебната система и, според Вас, трябва ли следващият състав на ВСС да изработи и въведе методики за идентифициране и превенция на опитите за оказване на влияние върху магистратите?

ВЪПРОСИ КЪМ ИВАН ГЕОРГИЕВ КАЛИБАЦЕВ:

25. В концепцията си говорите за „нова виртуална среда“, която сте изградили. Какво представлява и как функционира?
26. Как си представяте възстановяването на доверието на магистратите във ВСС? Може ли да дадете пример за конкретни действия, мерки?
27. Предлагате провеждане на конкурси по райони - това няма ли да блокира/ограничи мобилността на магистратите от една страна и от друга, да доведе до „затварянето“ на конкурсите само за определен район?
28. В концепцията си казвате, че трябва да се направи анализ с цел приемане на норми за натовареност и на съдебните служители. Какви според Вас трябва да са водещите критерии при определяне на тези норми – времето, определените действия, които съдебните служители извършват, инстанцията, в която работят или нещо друго?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ЙОРДАН МИНКОВ ДАМАСКИНОВ:

29. На стр. 8 от концепцията си казвате, че няма пречка да се командироваат съдии не за определен срок, а за определен брой дела. По какъв начин смятате и въз основа на какви критерии трябва да бъде определян този брой дела?

30. На стр. 10 заявявате, че за следващия ВСС остава да анализира заключенията на ЕСПЧ по делото на съдия Мирослава Тодорова и да набележи мерки за недопускането в бъдеще на подобни случаи на ~~„открито парализални дисциплинарни производства“~~. Какво е мнението Ви като съдия на този етап (т.е. преди изготвянето на проучване) какви са подходящите мерки за изменение на процедурите за дисциплинарни производства срещу магистрати, които биха превантирали използването им за натиск срещу магистрати?

31. В концепцията си говорите за възнагражденията на магистратите и бюджета на съдебната власт. Маркирате редица проблемни елементи. Смятате ли, че реалното въвеждане на програмно бюджетиране в съдебната власт би било решение на проблемите и би повишило увереността на Министерството на финансите и на народните представители в обосноваността на поисканите в повече средства за съдебната система?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ КРАСИМИР ДИМИТРОВ ЛЕСЕНСКИ:

32. На стр. 5 заявявате, че ВСС трябва да въведе високи етични стандарти за провеждането на диалога по време на заседанията си. Според Вас трябва ли ВСС да приеме нещо като собствен Етичен кодекс, в който да има предвидени включително и някакви санкции ако се стигне до нарушаване на тези стандарти?

33. Обръщате внимание и на зачитане волята/решенията на ОС на съдиите. Смятате ли, че в ЗСВ трябва да се направят изменения, които да зададат по-висока степен на задължителност на решенията на ОС? Това важи с особена сила и по отношение провеждането на ОС във връзка с избор на административен ръководител на даден съд.

34. В концепцията си говорите за възможността да се командирова съдебни помощници като мярка за справяне с натовареността. В този контекст смятате ли, че принципно трябва да се разширят отговорностите на съдебните помощници? И смятате ли, че ВСС трябва да играе по-активна роля, когато става въпрос за инициране на законодателни промени, свързани със съдебната власт?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ЛЮБОМИР СИМЕОНОВ НИНОВ:

35. На стр. 3 от концепцията си казвате, че са необходими програми за работа с подрастващите, така че те да се възпитават в уважение към съдебната система, като такива трябва да се въведат и в правните факултети. Такива програми в училищата се нуждаят от одобрението на МОН, а в юридическите факултети – от това на деканските им ръководства, поради автономията на университетите. Какви стъпки

смятате да предприемете, за да получите съгласието на МОН и на деканските ръководства за въвеждането на такива програми?

- ~~36. Повечето от промените, които Вие смятате за необходими по отношение на съдебната карта и на атестирането и конкурсите, предполагат законови изменения. В случай, че такива не бъдат приети от Народното събрание, какви мерки, в рамките на правомощията си на член на ВСС, ако бъде избран за такъв, ще предприемете за разрешаване на проблемите в тези области?~~

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ МАРИЯ КИРИЛОВА ТЕРЗИЙСКА:

37. На стр. 8 от концепцията си посочвате, че възможността за членове на КАК да бъдат избирани и първоинстанционни съдии, от една страна, е израз на равнопоставеността на магистратите, а от друга – източник на недоволство на съдиите от по-горни инстанции, породено от извършването на атестирането им от по-ниско поставени съдии. Каква е Вашата лична позиция по темата – трябва ли да остане тази възможност или е необходима промяна и в каква посока?
38. Говорите за уеднаквяване на системите за отчитане на натовареността. Концептуален ли е въпросът или се отнася само да механично обединяване на информацията подавана от СИНС и ЕИСС?
39. На стр. 22 завършвате с това, че концепцията Ви не е изчерпателна, особено по въпроси като взаимоотношенията на ВСС с другите държавни власти, гражданското общество и медиите. Можете ли с няколко изречения да споделите какво според Вас трябва да е общуването на ВСС с организации на гражданското общество – смятате ли, че има теми, по които съвместната им работа би била от полза за съдебната система и обратно – такива, които според Вас не са подходящи за участие на НПО?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ МИГЛЕНА ТЕНЕВА ТЯНКОВА:

40. На стр. 3 от личната си мотивация казвате, че редица решения на ВСС са показали неразбиране на пряката правораздавателна работа по места и са породили напрежение между съдиите. Можете ли да посочите такива примери? На какво според Вас се дължи неразбирането от страна на членовете на ВСС, които са магистрати, на проблемите, с които се сблъскват колегите им?
41. На стр. 6 от концепцията отбелязвате, че е необходим диалог между ВСС и неправителствените организации. По кои теми от значение за съдебната власт според Вас е необходим такъв?

42. На стр. 7 заявявате, че на съдиите трябва да се осигури възможност да изразяват мнението си пред ВСС. Какъв механизъм според Вас трябва да изработи Съдийска колегия, за да се реализира тази идея?

43. На стр. 13-14 от концепцията си отбелязвате, че въведената през 2021 г. категоризация на съдилищата съобразно натовареността трябва да бъде премахната, като според Вас е необходим нов подход при определяне на степента на натовареност на всеки съд, който да се гради на обективни и предвидими критерии? Можете ли дадете примери за такива критерии, които Вие считате, че са по-правилни за измерване на натовареността от настоящите?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ МЛАДЕН ПЕТРОВ ДИМИТРОВ:

44. В концепцията си не адресирате въпроса за дисциплинарната отговорност, за разлика от значителна част от останалите кандидати, които смятат, че е необходимо да се вземат мерки, за да не се използва тя за натиск върху съдии, като за пример се дава случаят на съдия Мирослава Тодорова. Какво е Вашето мнение по този въпрос – следва ли да има промяна /например приемане на определени стандарти/ при осъществяването на дисциплинарната отговорност на съдиите, така че да се избегне злоупотребяването с нея и ако да, то в какво трябва да се състои тя?

ВЪПРОСИ КЪМ ТАТЯНА БОРИСОВА ЖИЛОВА:

45. На стр. 10 от концепцията си казвате, че „... ако се създаде ефективна система за атестиране, кариерното развитие на съдиите може да се основе изцяло на оценката на дейността им, като се отчитат обективно техните качества, опит, потенциал за развитие, нравствен интегритет“. Значи ли това, че според Вас трябва да се премахнат конкурсите за повишаване?

46. На стр. 14 от концепцията си казвате, че „... ВСС трябва да разработи методика и критерии за справедливо поощряване на съдиите, без да се превръща това в компенсация за натовареността“. Кои критерии смятате за справедливи и намирате ли за необходимо натовареността да бъде изрично изключена при определяне на поощренията?

47. На стр. 22 от концепцията си казвате, че бъдещият състав на ВСС трябва да преосмисли взаимодействието си с ИВСС, като постави ясни и точни изисквания към работата на инспекторите и я изпълни наистина със съдържание. Какви дейности, според Вас, трябва да изисква ВСС от инспекторите в ИВСС да извършват?

ВЪПРОСИ КЪМ СЪДИЯ ЯВОР ИВАНОВ КОЛЕВ:

48. На стр. 8 и 9 от концепцията си описвате неуспеха на ВСС до момента да въведе програмен бюджет, като идентифицирате и част от причините за него. Смятате ли, ~~че следващият състав на ВСС би могъл да преодолее трудностите и реално да започне да изготвя програмни бюджети на съдебната власт?~~
49. На стр. 14 казвате, че е необходимо да бъде дефинирано взаимодействието между съдебната власт и законодателната и изпълнителната власт, както и между съдебната власт и неправителствените и съсловните организации. Каква е Вашата визия за тези взаимоотношения и как оценявате съществуващите законодателни и нормативни разпоредби за тях?

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни
инициативи

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
011-6659	07-06-2022

ЧРЕЗ

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО

**ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
СЪДИИТЕ ЗА ИЗБОР НА
ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ
СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

ОТГОВОРИ

**от Красимир Димитров Лесенски – съдия в Районен съд Пазарджик,
кандидат за избран член за Висшия съдебен съвет от състава на съдиите
за свиканото на 18.06.2022 г. и на 25.06.2022 г. Общо събрание
за избор на членове на ВСС за съдийската колегия
на
поставените въпроси от Български институт за правни инициативи.**

Отговорът на въпросите следва последователността на задаването им и техния номер. За икономия на време не съм възпроизвел самите въпроси.

1. Не зная защо колегите от ВКС и ВАС не са решили да номинират свои кандидати за ВСС. За мое съжаление сред кандидатите липсват колеги и от апелативните съдилища. Надявам се, че не е заради това, че проблемите в системата не ги интересуват. В моята концепция съм посочил, че не смятам и нямам самочувствието, че мога да бъда техен представител в съвета, а още по-малко да се изживявам като техен ръководител. Все пак членове по право във ВСС са Председателите на ВКС и ВАС, което може да е аргумент в насока, че именно последните ще защитават интересите на колегите си от тези съдилища. Аз лично считам, че за да работи ефективно съдебният съвет и да решава адекватно

проблемите в системата, то следва в него да има представители на всички нива от нея. Подобен е хърватският модел на съдебна система, където съдиите, избирани от съдии, са седем (от общо 11 членове), като те са разпределени на квотен принцип, без членове по право – двама представители на върховните съдилища, един на апелативните, трима на окръжно ниво (у нас на това ниво са приравнени и административните, и военните съдилища) и един представител на районните съдилища. Считам, че именно към подобен модел на представителство следва да се стремим и ние, като той е много по-ефективен от регионално представителство по апелативни райони например. Затова, макар и съдия от районно ниво, аз приех да бъда номиниран за кандидат за член на ВСС.

2. Този въпрос няма еднозначен отговор. При всички случаи за ръководители на органите на съдебната власт следва да бъдат избирани съдии, които не само отговарят на посочените критерии в ЗСВ и Наредба № 1/2017 г., но и такива, които могат адекватно и отговорно да изпълняват своите функции на база на мотивите, които ги ръководят, за да заемат подобен пост. Важно е и дали се ползват с доверието на колегите си в съда. Едни по-подробни критерии в тази насока действително биха дали по-ясна представа за самите кандидати, но от друга – и в момента множество съдилища години наред са без избрани административни ръководители, като причините за това са различни, но е факт, че подобна позиция сега не е много атрактивна сред съдиите и поставянето на допълнителни критерии може да доведе до още по-голям отлив на кандидати в бъдеще. Положителното е, че по-подробни критерии и това дали даден кандидат отговаря на тях, пък ще ограничи съдийската колегия от възможността да взема неясни и немотивирани решения в тази насока при избора на председатели.

3. Считам и съм го изразил в своята концепция, че ВСС на първо място следва да зачита волята на общите събрания на съдиите при вземане на решения, касаещи тяхната дейност, включително и избор на административни ръководители, а тогава, когато по една или друга причина, не зачита тази воля, то следва да излага точни, ясни и подробни аргументи защо се случва това. В тази насока, ако бъде избран за член на ВСС, аз ще се стремя да излагам точно и ясно аргументите си защо

гласувам по определен начин, ще се опитвам да се придържам само в рамките на професионалния дебат и без лични нападки към колеги – съдии или членове на ВСС.

4. За мен основната функция на съдебния съвет е да осигури нормалното функциониране на системата. Ако съдебният съвет се проваля в тази си мисия, то неговото съществуване се обезсмисля. И тъй като много членове на съвета не осъзнават тази тежка отговорност, която носят и не се оттеглят доброволно в подобни ситуации, то аз считам, че следва да бъде предвидена процедура за отзоваване от общите събрания както на отделни членове на съвета, пряко избрани от съдии, така и дори на всички избрани членове от съответната квота.

5. По принцип не всичко, което обществото счита, е истина, особено, когато се касае за работата на съдебната система като цяло и това е в резултат не толкова на неразбиране, колкото на погрешно или тенденциозно поднесена информация. Вярно е, обаче, че ВСС понякога в своите заседания показва, че определени решения са взети предварително. Обсъждането на дадени въпроси извън заседанията на ВСС между отделни негови членове е нещо нормално (особено и когато се обсъждат по комисии), но вземането на решения следва да става в хода на заседанията, при излагане на ясни, точни и подробни мотиви защо се взема дадено решение. Посочих по-горе, че бих се стремил към това винаги да мотивирам ясно решенията си. Считам, че след взимането на решения, които представляват обществен интерес, то членове на съвета дължат ясни обяснения и на гражданите на достъпен за всички език, извън строгите юридически формулировки, за да придобие обществото по-голяма яснота защо се взема дадено решение.

6. Тъй като има голяма вероятност настоящият съдебен съвет да не се произнесе по така направените искания за освобождаване на Главния прокурор до изтичане на мандата, поради което този въпрос да остане за евентуален следващ състав на ВСС, за който аз съм кандидат, то на тази етап не бих дал отговор на подобен въпрос, който впоследствие да се тълкува като евентуална предубеденост.

7. И този въпрос според мен няма еднозначен отговор. Като дългогодишен наказателен съдия, аз считам, че много по-важно за един

наказателен съдия е да има натрупан житейски опит, не толкова юридически. В същото време считам, че подобно изискване за житейски опит към гражданските или административни съдии не е необходимо. В тази насока в много държави от Европа например е предвидено съдия да става лице, навършило определена възраст – например в Латвия навършени 25 години, в Словения – 30 години. Считам също така, че натрупаният юридически стаж (особено ако е само на хартия), не води задължително до повишаване качеството на кандидатите за съдии, съответно до повишаване качеството на правораздаването. В нередки случаи изискването за натрупан определен юридически стаж, особено ако трябва да е по-продължителен, всъщност лимитира кандидатите и води до там не най-подготвените и знаещите да се явяват на подобни конкурси. Всъщност всяко едно подобно условие, каквото е изискването за определен юридически стаж, води малко или много до ограничаване на конкуренцията и съответно не гарантира по-високо качество на правораздаването.

8. Категорично считам, че такива са необходими както по отношение на пълното разделяне на съда от прокуратурата, така и по отношение на съотношението в съдийската квота на съдиите, пряко избрани от съдии и на членовете, избрани от Народното събрание, което в момента не отговаря на международните стандарти. Посочих за пример по-горе Хърватия, където членовете на съдебния им съвет, избрани пряко от съдии са седем, като освен тях има двама университетски преподаватели – професори по право и само двама членове, избрани от парламента – един от управляващите и един задължително от опозицията, без изисквания за квалифицирано мнозинство. Не считам, че следва в съдебния съвет да има членове по право, както и мисля, че мандатите на тримата големи в системата следва да бъдат намалени на 5 години.

9. В концепцията си аз съм посочил, че предприемането на стъпки по отношение на реформата на съдебната карта и уеднаквяване на натовареността на съдилища по отделни нива, биха туширали напрежение между колегите във връзка с възнагражденията, поне по отношение на съдилищата от едно ниво. Защото за мен лично е напълно нормално съдиите от по-горните инстанции да получават по-високи

възнаграждения, защото последното не е функция само на броя на делата, които разглеждат и на времето, което им отнема. Проблемът е, че тази разлика в момента действително е много голяма и се явява основна причина за големия брой кандидати в конкурсите за повишаване. Периодичното увеличаване на възнагражденията на съдиите от районно и окръжно ниво без същото увеличаване в процентно отношение на заплатите на съдиите от апелативно ниво и върховните съдилища, ще доведе до постепенно намаляване на тази разлика, без да се увеличава бюджета на съдебната власт. Считам, че рангът също следва да играе основна роля при определянето на заплатите, а не толкова инстанцията, в която се правораздава с оглед намаляване на голямата разлика във възнагражденията, както и евентуално натрупаният стаж.

10. На първо място каквито и да е въведения в българската правосъдна система винаги са свързани със законодателни изменения, а Висшият съдебен съвет не само не е законодателен орган, но и дори няма законодателна инициатива. Нямам ясна идея за какви елементи от концепцията за общностния съд се има предвид във въпроса, поради което се затруднявам да дам по-конкретен отговор.

32. Не считам, че следва да се приема собствен Етичен кодекс на ВСС. В крайна сметка и сега има действащ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Членовете на ВСС следва просто да ограничат дискусиите си до чисто професионален дебат, без лични нападки, които по никакъв начин не допринасят за решаването на проблемите, а само генерират скандали. Никой член на ВСС не е там в лично качество, а и дебатите са за обсъждане предимно на идеи и вземане на решения на база професионални критерии. Не считам и че предвиждането на санкции за подобно непрофесионално поведение са решение, защото в крайна сметка опира и до въпрос на лично възпитание, което не може да бъде придобито със санкции.

33. В един идеален свят (в който ние не живеем) общите събрания винаги биха взимали решения в полза на съдийската общност. Ако това беше така, аз със сигурност бих бил за засилване задължителността на решенията на общите събрания. Тъй като понякога тези решения не са в интерес на цялата общност, а на дадено мнозинство, то ние следва да имаме гаранции, че разполагаме с механизми да защитим и малцинството. Ето защо аз считам, че не следва да се въвежда определена задължителност на решенията на общите събрания. Това, което посочих по-горе е, че следва при всички случаи, когато тези решения на ОС не се зачитат, да се излагат ясни мотиви от ВСС защо това не се случва.

34. Съдебните помощници са съдебни служители, те не са съдии. В този ред на мисли и при тази законова уредба, на тях няма как да се възлагат допълнителни отговорности, защото има опасност тези отговорности да се смесят евентуално с отговорностите на съдиите, а редът за назначаване на едните и другите е различен и това следва да се отчита при изпълнение на функциите им.

Що се касае до това дали ВСС следва да има по-активна роля, когато става въпрос за промени в съдебната власт – да, следва да има подобна активна роля, но е факт, че при липсата на законодателна инициатива, това се свежда предимно до неформални срещи и контакти към момента, лишени от конкретни ангажменти. Това от своя страна води до подобни ситуации като приемането на решението за прилагането на Модел 4 например от ВСС. Прилагането на този модел е свързан с редица законодателни промени, включително и промяна на основните процесуални закони. На практика ВСС прие този модел със свое решение, което още не е отменено, но среща отпор не само вътре в системата, заради промяната на родовата подсъдност на делата, но и сред представителите на законодателната власт, които обявиха, че не биха подкрепили подобни законодателни промени. Видно е, че всякакви собствени инициативи на ВСС, които опират до законодателни промени, трябва да бъдат съгласувани в крайна сметка и с другите власти – законодателна, изпълнителна, местни власти и т.н. В крайна сметка всички ние сме една държава и няма как подобни особено мащабни промени да се извършват без взаимодействието на всички власти помежду си. А конкретно, когато говорим за промени в съдебната система, гласът на гилдията следва да се чува най-силно, а негов изразител може да бъде само един активен ВСС.

06.06.2022 г.
гр. Пловдив

С уважение: Красимир Лесенски
/съдия при РС Пазарджик/